

Čís. 9.

Vědět, že věc jest z krádeže nebo zpronevěry, musí podílník v době, kdy ji na sebe převedl. Dodatečně nabytá vědomost vadného původu nečiní podržení věci bezelstně nabyté podílnictvím na krádeži nebo zpronevěře (§ 185 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 15. února 1919, Kr I 2/18.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Jana Š. do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 16. července 1918, pokud jím Jan Š. uznán byl vinným zločinem podílnictví na zpronevěře dle §§ 185, 186 lit. a) tr. zák., rozsudek jako zmatečný zrušil a sprostil stěžovatele dle § 259 č. 3 tr. ř. obžaloby vznesené naň pro zločin podílnictví na zpronevěře dle §§ 185, 186 lit. a) tr. zák., jehož se prý dopustil tím, že dne 30. března 1918 v N. věc zpronevěřenou, totiž nejvýše 30 K ze 460 K Metodějem S. Václavu M. zpronevěřených, ukryl anebo zašantročil, ač mu z toho, co věc činí, nebo z její hodnoty bylo povědomo, že bylo zpronevěření spácháno způsobem takovým, kterýž je činí zločinem.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného Jana Š. uplatňuje důvody zmatku § 281 č. 5 a 9 lit. a) tr. ř., z nichž onen byl vyřízen již v sezení neveřejném, takže zbývá ještě přezkoumati rozsudek s hlediska důvodu zmatku § 281 č. 9 lit. a) tr. ř. Při tom nutno zrušovacímu soudu vycházeti z onoho skutkového děje, jež pokládá nalézací soud prvé stolice za zjištěný. Předpokládajíc, že obžalovaný Š. věděl, že byla Metoději S. jeho mistrem svěřena větší částka peněz a že přes to jej nutil do hry v karty za tyto cizí peníze, vzneslo státní zastupitelství na Jana Š. obžalobu pro zločin spoluviny na zpronevěře ve smyslu §§ 5, 185, 186 lit. a) tr. zák. Naproti tomu nalézací soud nižádné spoluviny na straně obžalovaného Š. neshledal. Vyznačuje-li tento předpoklad prvé stolice nejlépe stanovisko, jež zaujímá ohledně otázky zavinění obžalovaného, možno v souvislosti s tímto předpokladem vyčísti z rozhodovacích důvodů naříkaného rozsudku jen tolik, že stěžovatel zvěděl teprve po hře, že peníze Metodějem S. prohrané náležely jeho mistru, a že je přes to podržel. Porovná-li se tento skutkový děj, jež pokládá nalézací soud za prokázaný, se zákonem, přicházejí v úvahu toliko dva ze tří způsobů spáchání zločinu podílnictví na zpronevěře, totiž převedení na se a ukrývání věci zpronevěřené. Trestní zákon obou těchto pojmů nijak nestanoví a nevymezuje; nutno při jich výkladu řídit se názory a potřebami denního života, přihlížeti k požadavku jistoty vzájemných právních styků, chrániti důvěru v jejich stálost a bezpečnost a, jelikož se jedná spolu i o pojmy právní seč možno, dbáti souladu mezi právem trestním a právem soukromým. Dle toho jest převedení věci na se nabytím skutečné moci nad ní, spojeným s úmyslem, ji na dále jako svou vlastní ovládati. Má-li býti trestným, musí se státi u vědomí, že předmět, jež pachatel převádí na sebe, jest cizí, ukradený

nebo zpronevčřený. Tomu tak nebylo v případě, o němž se jedná; obžalovaný Š. zvěděl o původu částky 30 K teprve, když ji byl vyhrál, tedy po té, když ji byl nabyt. Čin jeho nebyl tedy v tomto ohledu trestným. Ukrýváním jest jakákoliv potajmu provozovaná činnost, jež směřuje k tomu a jest s to, bý ztížila neb znemožnila oprávněné osobě opětné nabytí předmětu, jehož pozbyla, jest to zakrývání bezpráví, spočívajícího ve vykonávání držby pachatelem, před tím, komu náleží právo k věci anebo kdo hledí neb jest povolán toto právo opět uvést k platnosti. Obžalovaný Š. vyhrané peníze si podržel, ač zvěděl po hře o jejich původu. Posuzuje-li se toto jeho jednání s hlediska právě vyloženého pojmu zakrývání věci, nutno míti za to, že jednání jeho nelze nijak podřaditi tomuto pojmu. Obžalovaný, účastniv se hry, v níž peníze Metodějem S. vsázené částečně vyhrál, nabyt dle pravidel soukromého práva (§ 367 obč. zák.) i dle jim odpovídajících názorů všedního života vlastnictví peněz těchto, stal se jejich neobmezeným a výhradním vlastníkem, takže dosavadní vlastnické právo poškozeného mistra Václava M. zaniklo. M. přestal býti vlastníkem peněz. Na tomto stavu věci nemůže nic měniti okolnost, že obžalovaný později, když byl již částku 30 K vyhrál, seznal pravý původ peněz. Oprávněným vlastníkem této výhry zůstal i dále jedině obžalovaný Š., nevzešlo u něho tedy nižádné bezpráví, jež by musil zakrývati; podržel-li si peníze vyhrané, zvěděv o jejich původu, vykonával tím jen jedno z oprávnění vyplývajících z bezelstně nabytého práva vlastnického, jehož nijak dodatečně nepozbyl. Nedopustil se dle toho v žádném směru podílnictví na zpronevěře, při čemž budiž jen mimochodem poukázáno ještě k tomu, že hry v karty se účastnilo více osob a rozsudek přesně nezjišťuje, zda peníze obžalovaným Š. vyhrané pocházely vůbec neb z části právě z kapsy S. a sice z peněz, jež byl zpronevěřil svému mistru M. Pokud jde tedy o právní podřazení jednání obžalovaného zákonu, jest zmateční stížnost v právu. Bylo jí proto vyhověti, v odpor vzatý rozsudek jako zmatečný zrušiti ve výroku o vině a trestu pro zločin podílnictví na zpronevěře dle §§ 185, 186 lit. a) tr. z. a ve smyslu § 259 č. 3 tr. ř. ihned sprostiti stěžovatele obžaloby naň pro zmíněný zločin vznesené.

Čís. 10.

Předražování (cís. nař. ze dne 24. března 1917 čís. 131 ř. z.). — Dle jakých hledisk dlužno posuzovati přiměřenost cen u maloobchodníků a maloživnostníků.

(Rozh. ze dne 15. února 1919, Kr 18/18.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Budějovicích, jímž byl uznán vinným přečinem předražování dle § 20 č. 2 lit. a) cís. nař. ze dne 24. března 1917 č. 131 ř. z. po ústním líčení vyhověl, rozsudek jako zmatečný zrušil a odkázal věc k nalézacímu soudu, by ji znova projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto